

VFU bas på sjukhus T3: ”Grundläggande kompetenser för utövandet av läkaryrket” Information till studenter och handledare

Terminsinformation

Termin 3 (T3) inleds med tema Respiration-Cirkulation (RC) som pågår fram till och med terminsvecka 15. Under denna period är tre veckor VFU bas inlagda, två veckor på sjukhus och en i primärvård. Terminen avslutas med fem campusveckor med Sinnedelen av tema Sinne-Psyke (SP).

Målsättning med VFU bas under T3

Den övergripande målsättningen med VFU bas (termin 1–6) är att underlätta lärandet av allmänna kliniska färdigheter och öva på ett professionellt förhållningssätt, samt att få en inblick i hur sjukvård bedrivs och vad olika personalkategorier och vårdenheter har för uppgifter.

Under VFU bas T3 får studenterna en första inblick i hur sjukvård bedrivs på vårdavdelningar och mottagningar på sjukhus och de ska framför allt träna på att intervjua och undersöka patienter (allmänt status). I allmänt status som studenterna har tränat inför VFU på T3 inkluderas allmäntillstånd (AT), munhåla/svalg (MoS), ytliga lymfknotor, tyroidea, hjärta, lungor, blodtryck i arm, perifera pulsar och bukpalpation. Då studenterna på T3 läser tema RC så har de även tränat på EKG och kan med fördel delta vid sådana undersökningar. Fokus ligger inte på det specialitetsspecifika på respektive avdelning, men studenten kan gärna delta även i sådana aktiviteter för ökad kännedom om vård och ansvarsområden vid enheten, och för att stimulera till lärande om olika tillstånd.

VFU bas ska också underlätta lärande och reflektion kring professionell utveckling, etik, patientsäkerhet och sjukvårdens organisation/arbetsätt. Det är därför viktigt att studenten även får handledning avseende exempelvis uppträdande och professionellt förhållningssätt.

Kursmål

Exempel på kursmål med relevans för VFU-perioden (för mer info se kursplan [MC603G](#)).

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande principer för medicinsk etik och deras tillämpning inom sjukvården
- identifiera legitimerade yrkesgruppers kompetens, ansvarsområden och skyldigheter inom hälso- och sjukvården
- visa kännedom om grundläggande författningar (dvs lagar, förordningar och föreskrifter), särskilt reglerna om sekretess inom hälso- och sjukvård

Färdighet och förmåga

- visa hur en allmän medicinsk kroppsundersökning utförs i klinisk miljö
- visa hur ett intervjuande samtal förs med en patient i en okomplicerad klinisk situation
- visa kännedom om hur en rutinundersökning av respirations- och cirkulationsorgan genomförs och tolkas (ex.vis EKG, lungfunktionsundersökning)
- visa kännedom om hur grundläggande omvårdnad utförs av olika yrkeskategorier inom hälso- och

sjukvården

- visa förmåga att identifiera etiska dimensioner i okomplicerade vårdssituationer

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- reflektera över värderingar och människosyn samt dess betydelse i mötet med patienten.
- reflektera över den egna utvecklingen mot en yrkesidentitet
- i förhållande till kursens nivå uppvisa ett förhållningssätt till patienter och deras närstående, olika yrkesgrupper i vården, lärare, universitetspersonal och medstudenter som är fritt från risk att skada tilliten eller förtroendet för läkaryrket

Förberedelser för VFU bas

VFU bas inleds med två dagars introduktion där studenterna får föreläsningar om hygien, sekretess och patientsamtal. De får under handledning träna på undersökningsteknik (munhåla/svalg, hud, ytliga lymfknutor, hjärta, lungor, perifera pulsar, blodtryck i arm och bukpalpation) på varandra.

Praktiskt genomförande

Studenterna från Läkarprogrammet har stort ansvar för sin egen utbildning och förväntas utnyttja tiden under placeringen för att nå sina kursmål. Detta är dock den första sjukhusplaceringen, och för många kanske den första kontakten med en sjukhusklinik. De behöver därför få konkreta övningsuppgifter och bli anvisade att delta i verksamhet som kan vara lämplig. Detta planeras bäst på varje enhet, utifrån lokala förutsättningar och med utgångspunkt i de övergripande målen att träna intervju och allmän undersökningsteknik.

Delar av dagen kan användas till att följa med en läkare i den aktuella verksamheten. Även om patienterna kommer med specifika åkommor kan situationen utnyttjas för att träna sådant som hör till kursmålen, t ex att lyssna på hjärta och lungor, mäta blodtryck, delta i EKG-registrering mm. Studenterna ska inte själva göra sådant de inte tidigare fått instruktioner om, men kan givetvis under handledning delta i andra undersökningsmoment om det bedöms som lämpligt.

Studenterna ska också gå en dag med undersköterska och en dag med sjuksköterska och så långt möjligt delta i arbetet, för att få inblick i deras kompetens- och arbetsuppgifter liksom omvårdnad.

Detta första möte med sjukhuskrävande tillstånd kan förstås väcka mycket känslor hos studenterna. De ska därför **varje dag beredas tillfälle för gemensam reflektion, tillsammans med handledaren.**

Obligatoriska moment under VFU bas T3

- Studenten ska träna på **anamnes och status** så ofta som möjligt. Vid **minst två tillfällen** ska handledare ge **återkoppling enligt EPA-modellen** på anamnes och på status. Återkoppling dokumenteras i den digitala plattformen Ortrac, se VFU-hemsidan: <https://www.oru.se/EPA>.
- Studenten skall gå **en dag med sjuksköterska och en dag med undersköterska**, (alternativt fysioterapeut, arbetsterapeut eller kurator), med återkoppling enligt EPA, se: <https://www.oru.se/EPA>.

Schema

På VFU-hemsidan www.oru.se/lakarprogrammet/vfu för T3 finns ett förslag till ramschema för VFU bas-placeringen. En VFU-vecka (utan helgdagar) innebär 25 timmars arbete på klinik, aktiviteterna kan fördelas över 4 – 5 dagar/vecka på det sätt som passar bäst utifrån verksamhet och antal studenter. De dagar studenten går med sjuksköterska eller undersköterska anpassas arbetstiden till aktuell handledares arbetspass så att arbetsdagen exempelvis kan börja kl. 7. Kvällspass bör annonseras i god tid, inte förläggas efter kl. 21, och studenterna ska få möjlighet att byta inbördes om kvällspasset inte passar dem.

Reflektionstid: Handledaren ska dagligen samla studenterna för reflektion och frågor kring VFU.

Mottagande VFU-enhet ska senast en vecka innan VFU-start skicka information om var och när studenterna ska infinna sig första dagen samt schema för perioden. Studenternas e-postadress framgår av placeringslistan på VFU-torget.

Läkarstudenternas datorbehörighet och timelox

Handledare ansvarar för att klinikadministratör ordnar med aktuell behörighet.

Kläder

Studenter som gör sin VFU på USÖ byter om till sjukhuskläder i omklädningsrum på Campus USÖ, källarvåningen.

Intyg om närvaro, obligatoriska moment och uppträdande

För godkänd nivå krävs full närvaro, ett adekvat förhållningssätt och genomförda obligatoriska moment. VFU är obligatoriskt och frånvaro måste tas igen. Vid sjukdom måste studenten meddela studentansvarig VFU-handledare.

Vid missad VFU ska student och handledare gemensamt försöka komma överens om ersättningstid under eller i direkt anslutning till VFU-perioden. Vid frånvaro som inte kunnat tas igen i direkt anslutning till VFU-perioden anges antal frånvarotimmar i VFU-intyget.

Vid placeringens slut ska studentansvarig handledare fylla i VFU-intyget, var god se instruktioner på VFU-hemsidan (www.oru.se/lakarprogrammet/vfu). Eventuella frånvarotimmar måste anges. Nytt intyg får sedan skrivas efter att kompletterande VFU utförts.

Det är kursens examinator som med ledning av VFU-intyget avgör om VFU-perioden är godkänd. Det är därför viktigt att handledare använder VFU-intyget för att dokumentera och förmedla till examinator hur det fungerat under VFU-perioden. Det är även viktigt för studenten att få återkoppling kring vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras.

Vid problem under VFU

För **handläggning när student uppvisar svårigheter att uppnå kursens mål och därmed riskerar att bli underkänd på sin VFU**, v g se separat information på VFU-hemsidan. Om en student inte fungerar väl under VFU-placeringen eller vid andra frågor vill vi att ni hör av er till kursens examinator ([kontaktinformation](#)). Vid smärre problem är det önskvärt att ni tar upp det med studenten så tidigt som möjligt så att möjlighet till förbättring finns, och att detta dokumenteras i intyget.

Student som har problem som rör placeringen, exempelvis bemötande på enheten, brist på handledning eller inte fått utföra planerade moment, ska i första hand prata med huvudansvarig handledare, i andra hand kontakta regionens studierektor ([kontaktinformation](#)) och vid fortsatta problem ta kontakt med kursledning eller VFU-ansvarig vid läkarprogrammet.

Studentutvärdering av VFU

Avsätt tid för både muntlig och skriftlig utvärdering av VFU i samband med VFU-periodens slut. Studenternas skriftliga utvärdering görs elektroniskt.

Vid frågor är ni välkomna att kontakta oss:

Kursansvarig eller kursadministratör för T3, eller ansvarig för VFU bas.

För kontaktuppgifter se "[Organisation och kontakt](#)" på VFU-hemsidan.

Tack för det arbete och engagemang ni lägger ner!